

ŞERİN YAŞAR

SÖYLEME BİLMESİNLER

TÜRK EDEBİYATI / ROMAN

Şermin Yaşar, 1982 Berlin doğumlu olan Şermin Yaşar, Türk Dili ve Edebiyatı mezunudur. Yüksek lisansını yine edebiyat alanında yapan yazar, reklam ve medya sektöründe metin yazarlığı, reklam yazarlığı, kreatif direktörlük yapmıştır. Çocuk edebiyatına *Çok Hayal Kuran Çocuk*, *Oyun Takvimi*, *Dedemin Bakkalı*, *Dedemin Bakkalı Çıracak*, *Tilki Masalları*, *Cingo*, *Kuş Masalları*, *Abartma Tozu*, *Bizimki*, *Oh Ne Âlâ Memleket*, *Babaannem Geri Döndü*, *Cebimdeki Mandalina Ağaçları*, *Pekicik*, *Hıncık*, *Dahacık*, *Cumhuriyet'in İlk Sabahı* eserlerini kazandırmıştır. *Tarihi Hoşça Kal Lokantası*, *Göçüp Gidenler Koleksiyoncusu*, *Gelirken Ekne Al*, *Deli Tarla* (2021 Sait Faik Hikâye Armağanı) ve *Kalk Yerine Yat* isimli öykü kitaplarının yazarı olan Şermin Yaşar Türkçeye, Türkçenin söz varlığına ilişkin yaptığı çalışmaları kavramsal birer tasarım haline getirerek 2022 yılında dünyanın ilk "Kelime Müzesi"ni kurmuştur. Yazar üç çocuk anesidir.

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Tarihi Hoşça Kal Lokantası
Göçüp Gidenler Koleksiyoncusu
Gelirken Ekmek Al
Deli Tarla
Kalk Yerine Yat

SÖYLEME BİLMESİNLER

Yazan: Şermin Yaşar

Editör: Aslı Güneş

Yayın hakları: © 2023 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.
Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Aralık 2023 / ISBN 978-625-6570-59-7

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Onur Dal

Sayfa uygulama: Yeşim Ercan Aydın

Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnşaat San. ve Tic. A.Ş.

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk.

Güven İş Merkezi, No: 6/13 Bağcılar - İSTANBUL

Tel. (212) 446 05 99

Sertifika No: 52729

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Söyleme Bilmesinler

Şermin Yaşar

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

Ethem'e...

Ethem, bir hayali karakter. Ancak onu yazarken sıkıntısını, yalnızlığını, el yordamını o kadar derinden hissettim ki, bu kitabı Ethem'e ithaf ediyorum.

ETHEM

Cuma 13.30

İnsan babasından her şeyi bekleyebilir. Bağırmasını, durduk yere size iki tokat atmasını, hırsızlık yapmasını mesela, ansızın ölmesini, ben yeniden evlendim diyerek yaşına başına bakmadan bir kadının kolundan tutup getirmesini, evden kaçmasını, içkiye başlamasını, kaybolmasını; ne bileyim işte, her şeyi. Babasının kumar borcu yüzünden evini satmak zorunda kalan bir arkadaşım vardı. Sonra karısı da terk etmişti adamı. Vazgeçmemiş, tefeciden para almış babası, adamın peşine düşmüşler. Bunalıp da bana anlatmıştı kahvede. Kumar işi tamam da, tefeci meselesi fazla gelmişti. Teselli olsun diye midir, nedir, “Yok yahu yapmaz o kadarını” diye yorum yapmıştım. “Her şey beklenir ondan abi, tanımıyorsun sen” demişti babası için. Ben ne beklerdim babamdan peki? Hiç düşünmemiştim ama ihanet ve intihar dışında her şeye ihtimal verirdim sanırım. Belini doğrultamıyor, bastonsuz yürüyemiyor... Bir ayağı çukurda birinin mafsal ağırları dışında acı çekebileceğini de hiç düşünmezdim. Yanılmışım. Gerçi ben de yaşımı başımı epeyce aldım, çektiğim acının haddi hesabı yok yıllardır.

Babam cumartesi sabahı üç kutu ilaç içmiş. Oysa akşam yemeğinde sakallarından akıta akıta çorba içiyordu. Biz üç kardeş akşam yemeğinden birkaç saat önce birbirimizden kurtulmayı hayal ederek oturmuş çay kahve içiyorduk. Bazen yirmi dört saate gereğinden fazla şey sığıyor.

Son yirmi dört saatte ne çok şey değişti.

Cuma günü abimle onun dükkânın ordaki camide cuma namazı kıldık. Cumadan çıkınca abim “Dükkâna gidelim de az konuşalım” deyip hızlı hızlı yürümeye başladı. Abim pek konuşmaz, öyle oturup muhabbet etmişliğimiz de yoktur pek. Hatta bizim birlikte cumaya gitmişliğimiz de yoktur. Doğruyu söylemek gerekirse benim tek başıma da gitmişliğim yoktur.

Abim sabah arayıp “Cumaya bizim ordaki camiye gidelim, seninle konuşacaklarım var” deyince sanki hiç cumaları kaçırmıyormuşum da bu seferkini de onun camide kılıverecekmişim gibi yapıp “Olur abi, istersen bizim burdakine gidelim, daha ferah” deyiverdim. Caminin içine hiç girmemişim bile. Ama görüyordum, insanlar dışarı taşıyordu cuma günleri, kartonların üstünde falan oturuyorlardı. “Yok” dedi abim, “buraya gel, burda gidelim.” Zaten olur dese şaşarım. Hep ayağına çağırısın, ayağına gidelim biz. Bir sürü işim vardı, erteledim. Dükkândan yarım gün çıkınca iki gün toparlamıyorsun. Ama anlamaz abim. Anlamaz ve anlamadığı gibi surat asmakta da üstüne yoktur. Uzatmadım, gideyim dedim, ne anlatacaksa anlatsın.

Geçen hafta rutin kontrol için hastaneye gittiğini, doktorun bir kitleden şüphelendiğini, tetkiklerde bir şey çıkmadığını

ama takip edeceklerini falan söylemişti onlarda yemekten. Herhalde dedim, bu hastalık meselesini taktı kafaya. Belki de tetkikler dediği gibi çıkmamıştı, üç aylık ömrü kalmıştı. Helallik, vasiyet işleri için falan mı çağırıyordu acaba beni? Gerçi öyle bir şey olsa Ekrem'le konuşurdu, bu ikisinin arası hep benden daha iyi olmuştur. Karıları iyi anlaşıyor diye Ekremlerin yazlığına falan giderler birlikte. Belki işte tam da bu yüzden derdini Ekrem'e söylememeyi tercih etmişti. Ona söylesen, anında karısına yetiştirir, karısı da anında yengemi arar. Ama benim, karıma söylemeyeceğimi bilir. Bizim Nurten'le herhangi bir sohbetimiz olmadığının hemen herkes farkında. Şahsen bende kitle çıksa, ertesi gün de öleceğimi bilsem gene de Nurten'e böyle bir durum var demem. Ben ölünce öğrensin... Demek ki abim de o öldükten sonra yengem öğrensin istiyordu durumu. Benimle bunu konuşacaktı kesin. İnsan da böyle bir yükü tek başına taşıyamaz hani. Hastasın, pek yakında öleceksin, sen biliyorsun ama senden başka kimse bilmiyor. Büyük yük. Çok büyük. Yolda bunları düşündüm. Hanidir oturup da uzun uzun konuşmuyordum abimle. Her hafta birimizde yemek yiyorduk. Bir hafta abimlerde, bir hafta bizde, bir hafta benim küçüğüm Ekremlerin evinde. Ben ancak bunların sofraya oturmasına yakın yetişebiliyordum. Yemekten sonra birer bardak çay içiyor, babamın artık ezbere bildiğimiz hikâyelerinden birkaçını dinliyorduk. Çocuklarının Hikmet Amca'yı her hafta sırayla görmeye geldiklerini, hiç böyle bizim gibi topluca buluşmadıklarını, "Böyle aile mi olur dedim Hikmet'e yaaaaauvv" diyerek anlatıyordu her hafta. Hepimiz Hikmet Amca'nın çocuklarına sessizce özeniyorduk. Sonra tek tek ayrılıyorduk yemekten. İlk kalkan biz oluyorduk genellikle. Abimle o arada sadece "Nasılsın, iyi misin, işler nasıl?" muhabbeti yapabiliyor, çatal kaşık ve kadın se-

sinden, gelen cevapların bile yarısını anlayamıyorduk. Ailece birbirimizi senelerdir düzenli olarak görüyor ama tanımıyorduk. Cumaya da gidiyormuş bak, bilmiyordum. Gerçi abim de benim gitmediğimi bilmiyormuş. İyi oldu, ben de onunkini öğrenmiş oldum.

Abim önde ben arkada, çıktık camiden. Aramızda iki üç adım olduğunu, önümüzde yan yana yürüyüp arada birbirinin yüzüne dönüp bakan iki kişiyi görünce fark ettim. Abim hep hızlı yürürdü, ben daha yavaşım ona göre. Okula giderken, okuldan eve dönerken hep ona yetişmeye çalışırdık Ekrem'le; katiyen tutturamazdık adımlarımızı. Üstünden kaç sene geçmiş, hâlâ tutturamıyorum. Bunu fark etmek hoşuma gitti. Abimi doğru dürüst tanımıyorum diye düşünmüştüm. E tanıyormuşum işte, adımlarının hızını bile biliyorum herifin. Hiç değişmemiş gibi geldi. Çocukmuşuz, yine birlikte okuldan dönüyormuşuz, birazdan bahçe kapısından içeriye girivercekmışiz, annem abime sarılıp bana da "Geç içeri!" deyivercekmış gibi...

Abime çocuk gözlerimle baktım. Ensesinde bir et beni vardı, çok korkardım o benden. Saçlarının ensesinde birleştiği yerin bir parmak altındaydı tam. Hepimiz aynı yatakta yattık, abim arkasını dönünce benle yüz yüze gelirdim. O et beni canlanıp da yutuvercekmiş beni gibi gelirdi bana. Hemen arkamı dönerdim. Hâlâ duruyor muydu o ben acaba? Duruyordur, nereye gidecek? Daha dikkatli baktım. Gömleğin yakasından görünmüyordu ben. Adımımı hızlandırıp kafamı diktim belki görürüm diye, o sırada abim bana doğru döndü. Kendimi ayarlayamadım, çarpıştık. "N'apıyosun oğlum?" dedi sinirlenip. "Ensendeki benin duruyor mu senin?" diye

soruverdim. “Tövbe ya Rabbim, tövbe estağfurullaaaaah!” deyip yürümeye başladı. Bu da iyice hacı olmuş haaa! Cumalar, tövbeler... Nurten duysa uçar mutluluktan. Sonra aniden durdu, gözüme baktı. İki tokat geçirecek sandım, kafamı hafiften geri çektim. Hasta adam, belli mi olur? “Ben o beni aldırırım” dedi. Ne zaman diye sormadım. Bana ne senin et beninden! Bana ne senin cumandan, hastalığından, ne konuşacağından! Bi dünya işim vardı benim, iptal ettim senin için. Mimar gelecekti, boya seçecekti. Biz bütün gün mimar bekliyoruz dükkânda, gelsin de boya seçsin diye! Senin keyfin yüzünden kaç saattir dışardayım...

“Geçmiş olsun” dedim. Kafasını salladı, yürümeye devam ettik.

Aldırır mı bak beni. Belki de yengem aldır demiştir. Yoksa buna ne ensesindeki benden? Kendi görmüyor ki... Kendisi görmeyince neden rahatsız olsun? Ama yengem her gece görüyor. O da korkmuştur benim gibi. “Aldır o beni çabuk!” demiştir, koşa koşa gidip aldırır mıdır bu da. Kadın milleden kafayı bir şeye taktı mı takar. Benim enseme olsa mesela, Nurten’in okumadığı dua, üfletmediği hoca nefesi kalmaz. İslam âleminde kaç tane ensesi benli sahabe varsa hepsini teker teker öğrenip sayar.

Yolda yürürken nar suyu, portakal suyu sıkıp satan birini gördük. Ben görmedim daha doğrusu, abim adamın önünde durunca ben de durmak zorunda kaldım. Kafayı kaldırıncaya anladım neden durduğumuzu. Herif “Nar iç, portakal iç!” diye bağıırıyordu avaz avaz. “Bize birer tane karışık” dedi adama abim. “Ben içmem” dedim. “İç işte” dedi. Yav içmem

kardeşim, benim mideme dokunuyor nar suyu, içmem. Ama abim iç deyince de bir şey diyemiyorsun. Kendisi bir dikışte indirdi bardağı mideye. E bu şimdi hastaysa, bunun her dediğini yapacak mıyız biz? “İç, iç!” diye tezahürat yapıyor bir de. Yarıya kadar içtim.

“İç oğlum, şifadır” dedi. Geri kalanını da diktim kafaya. Yüzüm ekşidi.

“N’oldu?” dedi, “Beğenmedin mi?”

“Yok abi” dedim, “bana nar suyu dokunuyor da...”

“E içmeseydin oğlum madem, ne diye içiyorsun?” dedi, yürüdü. Laaaaan, zorla içirdin ya!

İçimden aksi istikamete yürümek geldi. Daha önce binlerce kez yakama yapışan o aile yemeklerinden kalkıp gitme, bir bayram sabahı uğrayıp babama, tam herkes ordayken, “Ben kendimi bu aileden hissetmiyorum, hadi kalın sağlıcakla, bir daha görüşmeyelim” deme isteği yine geldi üstüme. Haber bile vermeyeceksin hatta, ne demeye gidip vedalaşıyorsun. Çık git, akıllarına gelince arasınlar, arayınca haber alamasınlar, haber alamayınca karışsın ortalık. Ne olurdu acaba? Kaç gün ararlar beni? Bulurlar mı kaçtığım yerde? Nurten benimle gelecek mi peki? Çocuklar? İşin açığı ben kendimi o aileden de hissetmiyorum. Nurten’in kocası gibi hissetmiyorum. Çocukların babası gibi hissetmiyorum. Yıllardır istemediğim birinin kocası, nefrete yakın duygular beslediğim insanların damadı, eniştesiyim falan. Çocukları sevmiyorum diyemem, çok seviyorum ama gösteremiyorum. Bir de yaşları büyüdükçe iyiden iyiye açıldı

aramız. Salih'i de, Ayşe'yi de akşam yemeğinde masada görürüm, sonra ikisi de odasına çekiliyor, bir de kahvaltı masasında görüşüyoruz. Gitsem özler miyim çocukları? Sanmıyorum. Onlar beni özlemez ama; bunu biliyorum. Yokluğuma sevinirler bile. Garipsemiyorum. Çünkü ben de babamın yokluğuna sevinirim. Babam ölünce geri kalan hiç kimseyle görüşmek zorunda kalmam çünkü. Bir kere artık o her hafta gitmek zorunda olduğumuz yemekler yok! Üstüne bir de miras kavgasına düşeriz biz. Kesin. Sana az düştü, bana çok düştü... Üç kuruşluk malı paylaşamamak bahanemiz olur, görmeyiz bir daha birbirimizin yüzünü... Ben böyle düşünüyorum, benim çocuklar mı düşünmesin? Kimseye bir şey dediğim yok, ama benim her akşam televizyon karşısında oturuşum bile batıyordur çocuklara. Çünkü bana da batıyor o oturuşum. Kendime tekme atıp kendi kendimi, kendi evimden kovmak istiyorum. Keşke yapabilsem. Yakamdan tutup kendimi koysam kapımın önüne. Yürü git lan, nereye gidiyorsan git, bıktım senden, senelerdir pinekliyorsun aynı evin içinde, defol gözüm görmesin seni desem, sonra dükkâna gitsem ertesi gün, kendimi dükkânın kapısının önünde bulsam, ordan da kovsam, üç beş kuruş para sıkıştırıp cebime, "Git koçum bir daha görmeyeyim seni bu dükkânın önünde" desem, nasıl rahatlardım kim bilir? Ama kendimi kovamıyorum. Kendimin içinden çıkıp gidemiyorum. Bedenim ruhumun betonu gibi, çık içinden çıkabilirsen.

Çıkabilsem ilk burdan giderdim işte. Portakal suyu satan adamın tezgâhının ordan dön sola, kaybol... Abim dönsün arkasını baksın ki ben yokum. Gitmişim. Bir daha da gelmeyeceğim. Bu kardeşini son görüşü! O zaman anlar öyle beni ayağına çağırarak, hızlı hızlı yürümek, zorla meyve suyu içirmek neymiş, nasıl oluyormuş.

Yapmadım, paşa paşa yürüdüm arkasından.

“Bi’şey dokunuyosa içmiycen, dikkat etcen kendine. İçki miçki içiyorsan mazallah, onu da bırak!” dedi tekrar durup. Hiçbir şey demedim, hastaysa falan, son günleriyse, ağız tadıyla ayrılalım.

Emlakçıdan içeri girdik. Cama yapıştırmış satılık, kiralık ilanlarını, el yazısıyla yazmış. Abim öğretmen emeklisi. On yıl oldu galiba, emlakçılık yapıyor. Emlak ilanlarını da elle yazmış, bilgisayardan çıktı alsana! Öğretmen gibi yazmış bir de okunaklı okunaklı. Bunun bu öğretmenliği yüzünden başımıza gelmeyen kalmadı. Aramızın böyle açık olmasının sebebi bu biraz da. Ne annem ne babam bize okuyun demediler, umurlarında değildik. Ekrem’le ben işimizi gücümüzü kafamıza göre kurduk. Ama abime “Öğretmen ol” dediler. Bu da gitti öğretmen oldu. Ne güzel. Annem hep gurur duydu abimle. “Benim oğlum okudu, büyük adam oldu” diye söylerdi herkesin yanında bana bakıp bakıp. Bu, “Ethem okumadı” demekti, Ethem yer yarılıns yerin dibine girsin. Valla hiç umurunda olmadı. Annemle babam buna okul harçlığı verirken ben çivi toplayıp satar eve para getirirdim. İt baharı görürmüş ama yediği taşı da Allah bilirmiş. Şimdi çok iyi durumum, binlerce kez şükürler olsun da ben o günlerin hesabını inşaatlarda kapattım. Fakat bizim nasıl kazandığımız değil, abimin nasıl kazanamadığı konuşuldu hep. Ekrem’e de bana da sanki onun hakkını biz yemişiz, kazancımız onun hakkıymış da ona vermemişiz muamelesi yaptı abim senelerdir. İşler nasıl diye her sorduğunda, iyi diyemedik. Bizim kâr etmemiz ayıptı çünkü onun gözünde. İstiyordu ki biz de memur maaşı alalım, biz de darda olalım, biz de memur zammı bekleyelim, biz

de sıkıntı çekelim. Ne yaparsak yapalım “Biz sizin gibi zengin değiliz oğlum!” cümlesinden kurtulamadık. Abicim biz zengin değiliz, çalıştığımız kadar kazanıyoruz. “Bizim de senin gibi tatilimiz yok, kafa rahatlığımız yok. Al bak dükkâna mal alınacak, her şey euroyla, dolarla, alamıyoruz, eldeki malı satamıyoruz, senin de böyle dertlerin yok” diyemedik. Çünkü o Emin Öğretmen! Anasının babasının akıllı, okumuş çocuğu, annesinin gözbebeği. Emin uslu, Emin akıllı, Emin kız gibi çocuk, Emin şöyle, Emin böyle. Bununla büyüdük biz.

Ekrem’i nispeten bana göre daha çok severdi annem. Sonraları duydum, olan ortanca çocuklara olurmuş. Büyükler büyük diye, küçükler küçük diye sevilirmiş. Ortanca çocuklar genellikle okumazmış. Bunu nereden duydum? Tabii ki Emin Öğretmen’den. Dur dur, nasıl diyordu abim böyle şeyleri anlatırken, hah tamam hatırladım, “Bunca yıllık öğretmenlik hayatım bana gösterdi ki...” diye başlayan cümleler. Bunca yıllık öğretmenlik hayatım bana gösterdi ki ortanca çocuklar okumuyor, onlarla pek ilgilenmiyor aileler... Uyuz olurdu bununla başlayan her cümlesine. Emin Öğretmen yaaa... Her şeyin doğrusunu o bilir. Bizim de öğretmenimizdir. İstiyor ki her şeyi ona soralım, ona danışalım. Ama biz ilkokul çocuğu değiliz abicim, nasıl yaşayacağımızı senden öğrenmeyeceğiz... Senin bunca yıllık öğretmenlik hayatın, bana ticaretin inceliklerini göstermiyor mesela. Kaldı ki sana da göstermiyor, kızını biz okuttuk. Gel gelelim ne içeceğimizi bile sen söylüyorsun Emin Öğretmen...

Dükkânın kapısını açarken “İşler de bok gibi haa...” dedi. Lan dükkândan içeriye öyle mi girilir. Atsana sağ adımını, çeksene besmeleni. Biz şimdi cumadan gelmedik mi, işiniz gü-

cünüz şov yapmak. İtikatlı adam işler bok gibi der mi? Ayrıca işlerin bok gibiyse kapat abicim dükkânını. Ben bu Emin Abimin yerinde olsam kapatırım dükkânı. Sana ne? Sen ne yapacaksın emlakçılığı. Öğretmen adamsın sen. Ağzın laf yapmaya alışmamış bir kere. Öyle kolay atıp tutamazsın. Bu ev şöyle iyi, böyle iyi diyemezsin. Emekli mi oldun, otur evinde kitabını oku. İlla çalışacağım diyorsan emekli olma. Hazır işin var zaten. Devletten sıkıldıysan git özelde çalış. Orda sıkıldıysan evinde özel ders ver. Ne güzel mesleğin vardı senin. Sana lazım mıydı emlakçılık? Yok ben ticaret yapacağım, sizin gibi olacağım diyorsan bir bak bakalım etrafındaki emekli öğretmenler hangi işlere girmiş? Çok meraklıysan kırtasiye açsaydın, kitapçı açsaydın. Gittin elindeki tüm parayı da bu dükkâna harcadın. Habire işler kötü deyip duruyor şimdi. Ben buna dedim zamanında, bak yengem seviyor ekip biçmeyi. Balkonunda saksıda biber yetiştiriyor. Git elindeki parayla hobi bahçesi al, babamı da götürürsün havadar havadar, ne güzel olur, dedim. Dinlemedi. “Bana akıl verme Ethem, para ver. Bende de akıl var” dedi güle güle. Al, aklınla açtığın yere bak. Kimsenin geçmediği sokağa emlakçı açtın. Hadi aklınla bin yaşa!

Dükkâna girince kahveciye iki sade kahve söyledi abim. Ne kahvesi yaaa! İçirdin bana narlı portakal suyunu, kahveyi nasıl içeyim ben şimdi? İçmem desem buna da takılacak, “Sen de hiçbir şey içmiyorsun” diyecek. İçsem mideme dokunacak, bu sefer de “Senin de ne biçim miden var” diyecek. “Normalde kahve içiyorum ama nar suyunun üstüne kahve içemiyorum” desem mevzu uzayacak, hadi diyelim mevzuyu da uzatmadık, bu sefer de “E içmeseydin madem oğlum dokunuyorsa” diyecek. İşyerinde olsam şimdi mimarla kahvelerimizi

içiyorduk, hiç böyle tatavası olmayacaktı işin. Ne anlatacaksan anlat hadi, cumayı kıldık, yürüdük, kahveyi de içtik, hadi anlat diye yapışacaktım az kalsın yakasına.

Kahvesi bitince boğazını temizledi.

“Benim seninle konuşacağım bir şey var Ethem” dedi.

“Buyur abi!” dedim.

Buyur dedim ama bön bön önüne bakıyor. Tespihini çıkardı cepten, başladı çekmeye. Tespih çekmelere de başlamış. Kanserim diyecek şimdi. Üç aylık ömrüm kaldı, hacca gideyim diye düşündüm, sen de benimle gel falan diyecek belki. Gidişat öyle gösteriyor, cumalar, tövbeler, içki içme demeler... Biliyorum konu buraya gelecek. Nurten’in parmağı vardır bunda kesin. “Emin Abim namaza başlamış, keşke sen de başlasan” deyip duruyordu evde. Hah, muhakkak öyle olmuştur bak. Bu, hastalığını yengeme söylemiştir, yengem Nurten’i aramıştır, Nurten de abimin hacca giderse iyileşeceğine falan inanmıştır. Abimi de ikna etmiştir. Top bendedir şimdi. Kanser hastasına refakaten hacca mı gidilir allasen?

Belki de tedavi olmak istemiyordur. Ben de mesela bugün kansere yakalansam Allah korusun, ben de istemeyebilirim tedaviyi. Temiz bir kurtuluş olur. Nurten yok, çocuklar yok, ev yok, babam yok, abim yok, Ekrem yok, dükkân yok, ben bile yokum... Belki abim de böyle düşünüyordur. Bunların yanında öleceğime hacca gideyim orda öleyim diye düşünüyor bile olabilir. Sonuçta gösterdiği kadar dini bütün bir hayatı varsa, pekâlâ böyle bir şeyi isteyebilir. Ama orda da bana dert. Hadi

**“Yalansızız artık.
Hâlâ birkaç sırrımız var.
Ama yalansızız.”**

**Evlenip aynı çatı altında yaşıyorlar diye karı koca olur mu insanlar?
Aynı ana babadan oldular diye birbirlerine sahiden kardeş olur mu çocuklar?
Yıllar kalbini dağlasa da içlerindeki o kor söner mi âşıkların?
Her şeyi aşikâr olanların sakladıkları sırlar daha mı çoktur?**

Şermin Yaşar, *Söyleme Bilmesinler*'de, kalabalık bir ailenin ilk bakışta sıkı örülmüş gibi görünen nakışlarını ilmek ilmek çözüyor. Hem de roman kahramanlarına ayrı ayrı söz hakkı vererek yapıyor bunu. “Herkesin hikâyesini dinledin. Haydi, şimdi sen anlat: Aslında ne oldu, nasıl oldu?” diyor adeta. Karakterleri konuştukça çözülen bir sırlar yumağı, *Söyleme Bilmesinler*. Yumak çözüldükçe iplerin uçları nerelerden çıkmıyor ki...

Aile bağları nasıl düğümler atar insanların yazgısına? Anne babaların, çocukların omuzlarına yükledikleri onlara neler yapar? Hayatlarımıza vicdan azabı gibi oturanlar bir gün yerinden kalkar mı? Yani başınızdaki o sıradan evlerde aslında neler yaşanır? Romanda bunların cevaplarını okurken acı bir gülümseme, hatta katran karası bir gülümseme belirecek yüzünüzde. Yazar, avuç içlerinden yazgılarını okumuyor insanların; kalplerinin kıvrımlarındaki sırları cesaretle döküyor kâğıda. Gülümsemenin acı yanını bilenler, görüldüğü gibi olmayanla ve bir şeyin iç yüzüyle hesaplaşmaya cesareti olanlar için...

Prof. Dr. Mustafa Kurt

